

popolnoma hladni; kajti kolero dobi le ta, kdor jo na vsak način hoče imeti. Koz se jaz mnogo bolj bojim; kolero se lahko izognemo, ker vemo, na kak način nas napade. V Rimu smo se je še vsakokrat v neverjetno kratkem času rešili."

Odredbi v Mariboru.

Magistrat je odredil, da se morajo osebe, ki so došle v zadnjih petih dneh iz kakega od kolere okuženega kraja ali bodo od tam prišle, takoj pri mestnem svetu javiti. Naznaniti se morajo tudi vsi sumljivi slučajji oboletosti. Za okužene kraje se smatra južno Italijo in Rusijo.

Na Slovenskem

Še ni pojavil dosedaj noben slučaj, ki bi bil sumljiv. Liberalni list „Slovenski Narod“ je vedel sicer povedati o nekaterih sumljivih slučajjih, toda kmalu se je izkazalo, da tudi v teh resnih stvareh ni liberalcem nič verjeti. Na Češkem in Moravskem so se izkazali vsi slučajji, ki so vzbudili vznemirjenje, kot obolenje na griži. Povsod pa oblasti z največjo strogostjo pazijo na snago in red.

Na Dunaju

ni več kolere, ker se tudi zadnje dni ni pojavil nobeden slučaj te bolezni. Na koleroi obolela Terezija Hofman se v bolnici vedno bolje počuti. Zdravniki upajo z gotovostjo, da ozdravi. Druge osebe, ki so bile v bolnišnicah na opazovanju, so bile zadnje dni kot popolnoma ozdravljene odpuščene.

Iz Ogrske

prihajajo iz vseh krajev poročila o koleroi sličnih obolenjih, a v nobenem slučaju ni bilo dokazati azijske kolere. Bolezen je griža. Dne 29. avgusta je bil med potniki na vlaku, ki vozi Gradec-Budimpešta, velik strah, ker je v vozu III. razreda obolel natakak Izak Khon na kolero podobni bolezni. Ustavili so vlak. Navzoči zdravniki so našli, da je natakak jetičen, in da je obolel na enaki bolezni, kakor se pojavlja kot takozvana morska bolezen pri vožnji na morju.

Pač pa so se pojavili v Nemčiji novi slučajji, ki jih je povzročila brzokone azijska kolera. Pri dveh osebah, ki ste umrli v Berlinu, se je to dokazalo.

Na Ruskem

se kolera vedno bolj širi. Dne 26. t. m. je obolelo v Petrogradu na novo 60, in umrlo 29 oseb na kolero. V vseh rusko-evropskih gubernijah je obolelo zadnji teden 3800 oseb, smrtnih slučajev je bilo pa 932.

Italija.

V mestu Barletta v Italiji je dne 27. avgusta obolelo na novo 11 oseb, 9 pa jih je umrlo za kolero. — V Andriji se je konstantoval 1, v Spinacola 2 slučajja kolere. V Aivri je 1 na koleroi obolel potnik umrl. V Cerignoli sta obolela dva, in umrl 1 bolnik na kolero. V Trinitapoli so oboleli 3 in umrli dva na kolero. Iz Margarette di Savoy poročajo, da se nahajajo v tamošnji bolnišnici 5 kolere sumljivih bolnikov, trije so pa umrli; istotako je v San Ferdinando obolela zadnja sobota ena oseba, umrli pa dve osebi na kolero.

Avstriji smo torej od treh strani, Rusiji, Italiji, Nemčiji, obkoljeni od dežel, v katerih se nahaja kolera.

Politični ogled.

— **Vladni prijazni jugoslovanski poslanci** iz Plojevega kluba se vedno po listih in shodih rujejo proti državnozbrski obstrukciji, katero so pred tremi meseci sami z navdušenjem sklenili. Ker proti vladi z razpustom, so se ti značajni politiki ustrašili in začeli trobiti v vladni rog. Nekateri gredo celo tako daleč, da pretijo s svojim izstopom iz Slov. Jednote. Doživeti znamo še čudne reči, da se bodo bojevali Plojevi junaki naravnost za vlado in proti svojim jugoslovanskim tovarišem. „Slovenec“ tudi poroča, da je Ploj že med zadnjo obstrukcijo sporočil Bienenrthu, da je proti obstrukciji, čeprav je glasoval za njo in jo tudi izvajal. Tej vesti do danes še nihče ni oporekal.

— **Ivan Hribar**, ki ni dobil cesarjevega potrjenja za izvolitev ljubljanskim županom, je bil dne 30. t. m. zopet izvoljen županom. S tem se začne zanimiv boj med mestom Ljubljana in vlado. Sedaj se je že tudi razjasnilo, zakaj ni dobil Hribar najvišjega potrjenja. Ko je leta 1908 pri septemberskih nemirih vojaštvo ustrelilo Adamiča in Lundra, krivili so te nesreče deželnega predsednika barona Schwarza, češ, da je pozval na vojaštvo in kriv vsled tega nedolžne krivi. Izkazalo pa se je nepobitno, da je proslil župan Hribar sam za vojaštvo, in da je torej smatrati on kot morilec Lundra in Adamiča. Toda Hribar ni imel junaštva, da bi priznal svoj greh. Dopuščal je, da se je mlatilo še nadalje deželnega predsednika. Še več, liberalni junak Hribar je hotel utajiti svoje nesrečno dejanje, vendar ga je predsednik z dokazi ugnal v kozji rog. To grdo, in za vladne in vojaške kroge mučno ravnanje, je uplivalo na najvišje kroge tako, da ni dobil potrjenja.

— **Na Kranjskem** so postavili liberalci za svojega kandidata v novomeškem okraju, ki je vsled odstopa deželnega glavarja Sukljeta izpraznjen, učitelja Engelberta Glavla. Kandidat Vseslovenske ljudske stranke je deželni odbornik Jarc. Liberalci zatrjujejo, da se bodo vrgli z vsemi silami na okraj. S kakim uspehom, to je drugo vprašanje.

— **Črna gora.** Črnogorska kneževina je postala kraljevina. Njen knez Nikita (Nikolaj) pa kralj. To se je zgodilo zadnjo nedeljo, dne 28. avgusta med velikanskimi slavnostmi. Vsi evropski vladarski dvori so čestitali novemu kralju. Časopisje celega sveta pa z občudovanjem govori ob tej priliki o lepih lastnostih črnogorskega naroda ter o modrosti njegovega vladarja. Kralj Nikita je izdal razglas na narod, v katerem prosi božjega blagoslova, da bi izvršeno delo služilo velikosti domovine.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Pravni praktikant pri mariborskem okrožnem sodišču, dr. Henrik Schreiner, je imenovan avskultantom.

* **Osebnost.** Štajerski deželni odbor je imenoval deželnega živinozdravnika Alojzija Komersa v Čmureku za živinozdravnika v Žaleu.

* **V kn. šk. dijaško semenišče** v Mariboru so bili letos na novo sprejeti iz II. gimn. razreda: Janez Drev iz Šmartna na Paki, Janez Granfola iz Sv. Lovrenca v Slov. gor., Ivan Grebenšek iz Šoštanja, Franc Jazbinšek iz Sv. Vida pri Planini, Janez Lukman iz Ormoža, Karol Prelog iz Sv. Jurja na Ščavnici, Janez Veber iz Frama, in Anton Zemljčič iz Kapele pri Radgoni; iz III. razreda: Anton Hrstnik iz Dobja; iz V. razreda: Janez Goršič iz Svetinje.

* **Dne 8. septembra v St. Ilju!** Vspored slavnosti otvoritve „Slovenskega Doma“ v St. Ilju na praznik rojstva Marijinega dne 8. septembra: 1. Ob 12. popoldne slovesen sprejem došlih društev in gostov na kolodvoru; nato vhod v St. Ilj pred „Slovenski Dom“. 2. Ob 2. uri večernice. 3. Po večernicah, pred „Domom“ pozdravi došla društva in goste župan gospod Thaler. 4. Blagoslovljenje „Doma“. 5. „Lepa naša domovina“, godba. 6. Deklamacija. 7. Pesem: „Slovenski Straži“. 8. Slavnostni govor: predsednik „Slovenske Straže“ prof. Evgen Jarc iz Ljubljane. 9. „Naprej zastava Slave“, godba. 10. Nastop „Orlov“. 11. Ljudska veselica z raznimi zabavami, petjem, besedami, borbe s konfeti, šaljiva pošta itd. Postavljeni bodo razni šotori: turški bazar, kavarna, cvetličnjak, vinarna, širamba za pecivo itd. Sodelujejo šentiljske, mariborske in okoliške Slovenke. Nastopilo bode več pevskih zborov. Godbo preskrbi dobro znana sp. štajerska godba. Pri slavnosti bodo posebni reditelji, ki se bodo spoznali po belih trakovih. Če bo vozil poseben vlak iz Ljubljane, se bo to v „Straži“ in „Slovenec“ pravočasno naznanilo. Več društev iz Slo. gorice se pripelje na okrašenih vozovih. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Vsem udeležencem že vnaprej kličemo: Dobrodošli! — Pripravljalni odbor.

* **Dne 11. sept. vsi v Trbovlje!** Ta dan se bo blagoslovil nov „Društveni Dom“, ki je tretji na St. Štajerskem. Kako pa bo zgedela cela reč? Ob 10. uri se bodo zbrali vsi gostje pred cerkvijo, kjer bodo isti pozdravljeni. Ob 10. uri se bo začelo cerkveno opravilo, cerkveni govor bo imel naš vrli državni in deželni poslanec g. dr. Anton Korošec, nato bo sv. maša. Po cerkvenem opravilu bomo šli pred „Društveni Dom“, ki se bo blagoslovil. Takaj bomo prisegli, da hočemo ostati zvesti veri, domovini in cesarju, kakor nas bo navduševal naš državni in dežel. poslanec g. dr. Benkovič. — Ob 2. uri pop. bodo v cerkvi pete litanije, ob 4. uri pa boš videl tam za „Društvenim Domom“ na Parašuhovem travniku kmečke in delavske mladeniče, kako lepo v reda znajo nastopiti pri telovadbi. Nastopili bodo krščanski mladeniči Orli, ki hočejo postati enkrat pravi krščanski možje. Ko bo telovadba končana, se začne ljudska veselica. Torej na svidenje 11. septembra v Trbovljah!

* **Draginja.** Cene živini so še vedno na višini, seveda z majhnimi premiklji navzgor in navzdol, kakor je to pri tej trgovini samoumevno. Mesto Dunaj in vlada sta znižala vozne tarife za Dunaj, kjer potrebujejo največ mesa. Zastopniki kmetov so seveda s tem popolnoma zadovoljni, čeprav se spominjajo, da vlada ni bila tako nagla, kadarkoli se je šlo za stiske kmečkega stanu. V kmečkih krogih se pridno agitira za povzdigo živinoreje ter se misli tudi na to, kako spraviti več mlade živine iz drugih krajev v naše hleve.

* **Denarni polom** preti nemški krščansko-socialni stranki na Koroškem. Monsignor Kayser je vodil veliko sirotišče. Pokrival je stroške z milodari. Ker so bili ti majhni, začel je snovati različna gospodarska podjetja. Začel je lesno trgovino, sezidal pivovarno, postavil hotel itd. Denar je iskal pri celovski zvezi nemških zadrug, kateri je načeloval monsignor Weiss. Ta mu je brez vednosti odbora in proti pravilom posodil 1.900.000 K proti vključbi na ta različna podjetja, in sicer na zadnje mesto. Podjetja pa ne ne-sejo toliko, kakor je bilo proračunljeno. Kayser je prišel tudi v roke nekaterih brezvestnih meščetarjev, in tako preti sedaj koroškim Nemcem velik denarni polom. Weiss je zbežal, Kayser je zaprt. — Pouk za nas: 1. Nikdar se spuščati v podjetja, za katerih vodstvo ni sposobnih in poštenih mož; 2. v denarnih zavodih nikomur zaupati, ampak strogo izvrševati nadzorovalno pravico. Vsaka zadruga ima nadzorstvo, katero naj vestno vrši svojo nalogo.

* **Nemška prevzetnost.** Tudi najbolj mirna slovenska kri se mora razburiti, če izve za dogodek, kakor se je doigral te dni v Štoreh pri Celju. Na železnično postajo v Štoreh je bil prestavljen neki slovenski uradnik. Miren človek, ki je prišel v Štore,

da bi opravljal tamkaj vestno in pošteno svojo službo. Toda nemčurjem je vzrastel greben na slovenski zemlji že previsoko. Posilinemški Štorani so pokazali slovenskemu uradniku vrata, nočejo mu dati niti hrane niti stanovanja, ker je uradnik sin slovenske matere. Uradnik mora radi tega hoditi pet kilometrov daleč v Celje jest in spat. Slovenci, tako se dela z našimi sinovi že sedaj na slovenski zemlji. Vzdravimo se!

* **Liberalna narodnost.** Ker je bil imenovan nadučitelj Heric v Cirkoveh za okrajnega šolskega nadzornika v ptujskem okraju, so celjski listi sramežljivo zjavljali, da baje Heric ni narodno dovolj zanesljiv. Je pač kri od njihove krvi! Toda zanimivo je še se pride! Izvedelo se je sedaj, da je neki liberalni poslanec naravnost delal in se trudil za narodno nezanesljivega Herica ter s tem na veliko veselje nemške vlade preprečil imenovanje slovenskega učitelja za nadzornika, za kojega so se potegovali naši slovenski kmečki poslanci. Velika hinavščina pa je, če liberalci Herica javno napadajo, za hrbotom javnosti pa zanj delajo. Vsakemu poštemu človeku se mora gabit družba takih hinavcev.

* **Liberalni šolniki** postajajo vsak dan bolj drzni. Na Goriškem se prepoveduje dajati poljubovati šolski mladini svetinjo sv. Alojzija, vzora krščanske mladine; iz kipov se trga sv. Alojziju lilija, znak nedolžnosti, iz rok in šolskim deklicam se trga svetinji-čca Brezmadežne Device z vrata in se meče v pljuvalnike. Ko slišimo take grozovitosti, se nehoti vprašamo: Kam jadramo? Pravočasno je treba slovenske krščanske ljudstvo opozoriti, kaka nevarnost priti vzgoji njegove mladine. Seveda na to nevarnost ne bodo opozarjali listi, kakor „Štajerc“, „Sloga“ in „N. List“. Zato pa tudi ne smemo pripustiti, da bi taki listi zahajali v slovenske krščanske hiše. Ti molčijo, ko se bliža sovražnik.

* **Vraz-Gaj.** Liberalcem ni prav, da je bilo na Vrazovem slavlju toliko ljudstva, a premalo frakarjev. Naj se spomnijo ti ljudski prijatelji, kako je bilo lani ob tem času v Krapini na Gajevi slavnosti. Saj je bil tam sam Ivan Hribar in precej drugih zastopnikov takozvane inteligence. Bilo pa ni nič — ljudstva. In zato so potem liberalni hrvaški listi jaskali in krapinski časnik je nazval celo slavnost telo brez krvi, meso brez kosti. Liberalcem pač ni moči ustreči. Zato jih pa tudi kmet ne mara.

* **Prijatelje kmeti** se kažejo zopet prav jasno celjski liberalci. Mariborski občinski svet je zadnji teden sklenil, pozvati vlado, da pospeši uvoz živine iz Rusije in Srbije, ter izrekel željo, da bi se ista dovažala tudi v Maribor. Celjski „Narodni Dnevnik“ pa s tem sklepom še ni zadovoljen, ampak v št. 194. zahteva tudi uvoz srbske in rumunske živine v vsa spodnještajerska mesta in trge. Kaj porečejo k temu liberalni poslanci Ploj, Roblek in drugi? Ali bodo zatajili svoje liste?

* **Kmet. šola v St. Juriju.** Iz St. Jurija ob juž. žel. se nam poroča: Na naši kmetijski šoli se je sklenilo dne 27. t. m. z javno skušnjo prvo šolsko leto. Dežela je bila zastopana po deželnem odborniku grofju Franc Attemsju, vlada po okrajnem glavarju Wegbauerju, celjski okrajni zastop po komisarju dr. Brešarju, Kmetijska družba po odborniku Rošu, Slovenska kmečka zveza po dež. poslancih Terglavu in Vrečkoju, liberalna stranka po dr. Kukovu. Skušnja je naredila na vse navzoče izredno ugoden utis, znamenje, da so učiteljstvo in učenci z veseljem in vestnostjo izrabljali čas šolskega leta. Ravnatelj Belle je odhajajočim gojencem obljubil, da jim je šola tudi naprej odprta za vsak nasvet, grof Attems pa jih je bodril, da naj se ne izneverijo kmečkemu stanu, temveč se mu s pridnostjo in navdušenjem posvetijo. Vse je bilo zadovoljno, ko se je končala prva javna skušnja na naši kmetijski šoli.

Mariborski okraj.

m **Hotinja vas.** Shod, ki je bil bolj pičlo obiskan, otvori g. drž. posl. Pišek, ki povdarja namen zborovanja, ter podeli besedo gospodu nadrevizorju Vlađ. Pušenjaku.

Govornik razpravlja o vzrokih sedanje draginje mesa in živine ter govori obširno o skupni prodaji živine in o pospeševanju živinoreje.

Nato govori gospod dr. Leskover o davkih. Zborovalci so pazno sledili govornikom in zahtevali, da se sličen shod priredi v Račah ali Slivnici in zanj razvije velika agitacija.

m **St. Ilj v Slov. gor.** Nova nemška šola. Nemški šulferajn hoče v Ciršaku postaviti novo šolo. Po prizadevanju protestantskega učitelja Gordona v St. Ilju, je dal neki, iz tujine priseljeni Franc Zechner, svojo hišo šulferajnu v najem, da se preuredi za nemško šolo. — Veliko razburjenje je nastalo vsled te novice po našem Ciršaku in Selnici. Ne samo Slovenci, ampak celo pošteni Nemci so odločni nasprotniki nove šole, za katero se trudi najbolj gori omenjeni protestantski učitelj Gordon. Naše zavedno obmejno ljudstvo, katero se tu ob Muri že tako dolgo bori za to, da si ohrani dedno zemljo v svoji lasti, to naše ljudstvo ne mara take šole, v kateri bi se ne učevalo v materinskem, to je slovenskem jeziku. — Mnogo žalostnih vzgledov že imamo, da nemška šola slovenski deci ne da tega kar ji je za življenje tako neobhodno potrebno. Mnogo otrok, ki zapustijo nemško šolo, ostanejo duševni revčki, ki ne znajo ne slovenski, pa ne nemški pisati in čitati. Poglejte dragi